

A. Opšte informacije

Naziv organizacije:	Regionalni centar građanske akcije LINGVA
Adresa:	Olge Jovičić br. 24
Poštanski broj i mesto:	36 000 Kraljevo
Država:	Republika Srbija
Ime kontakt osobe i pozicija/funkcija u organizaciji:	Milićević Radovan, izvršni direktor
Telefon:	036/ 320 300
Fax:	036/ 320 303
E-mail:	info@forumnvo.org.yu lingua_kv@ptt.rs
Website (ako postoji):	www.forumnvo.org.rs
Registarski broj organizacije:	
Naziv projekta:	PRIJATELJ U NEVOLJI

C. Opis projekta

1. Mesto realizacije projekta (naselje, opština, više opština, region...)?
Teritorija opštine Kraljevo
2. Kakva je socijalna i ekonomska situacija vezano za: zapošljavanje, položaj marginalizovanih/ranjivih grupa, etničkih manjina, rod/rodnu ravnopravnost, obrazovni nivo i dostupnost relevantnih socijalnih servisa (u mestu u kojem bi se projekat realizovao)?

Od ukupnog broja raseljenih sa Kosova 19 860, 19 000 su smešteni u privatnim smestajima (u iznajmljenim stanovima, kod rodjaka, itd). Preko 800 (350 dece) su smešteni u kolektivnim centrima na periferiji grada i okolnim selima. Uslovi za življenje u kolektivnim centrima su izuzetno teški zbog nedostataka toaleta, vode, grejanja, kreveta, madraca, jorgana, zimske odeće, sredstava za ličnu higijenu, lekova i pravilne ishrane. Sobe su pretrpane u kojima stariji i deca dele krevete i ljudi su izloženi oboljenjima zbog ekstremno siromašnih higijenskih uslova. U kolektivnom centru Vitanovac je smešteno oko 70 ljudi i nemaju vodu. Nemaju uslove za kupanje, pranje i kuvanje.

I pored toga broj molbi za kolektivne centre su u porastu ukazujući na iscrpljenost finansijskih sredstava za smeštaj i hranu.

Učestale stresne situacije, povećanje strepnje i nesigurnosti, su faktori uticaja na gore pomenutu populaciju, pogotovo negativni na decu i adolescente.

Odrastanje u ovakvim socijalnim uslovima , kada su deca prepustena sama sebi, uzrokuje permanentno maloletničkoj delikvenciji, konzumiranju alkohola, prostituciji mladih, suicidalnom ponasanju i ostalim negativnim oblicima ponasnja. Iako je poznato da se deca za razliku od odraslih brzo integrisu u okruženje, deca raseljenih lica sa Kosova, i izbeglica i dalje su u školama neprihvacena od strane njihovih vrsnjaka, kao i od strane pojedinih nastavnika. Svakodnevna je pojava da deca i mladi ljudi (raseljena lica) na ulicama dozivljavaju razlicite neprijatnosti, uzrokovane ponasanjem njihovih vrsnjaka iz lokalnog stanovništva koji ih nazivaju pogrdnim imenima. Vrlo cesto dolazi i do fizickog obracuna. Postojala su i javna mesta u gradu u kojima se okupljaju mladi, a u kojima je zabranjen ulaz raseljenima licima sa Kosova. Raseljena lica u Kraljevu su totalno izopštena iz javnog zivota grada i nemaju sansu da približe svoje probleme ostalim gradjanima Kraljeva.

3. Ukratko opišite problem kojim želite da se bavite i razloge/potrebe koji su doveli do osmišljavanja ovog projekta. Molimo vas da date analizu problema koji želite da rešite ovim projektom. U opisu problema koristite relevantne podatke, brojeke kao i kako ste došli do tih podataka

Osnovni problem koji realizacijom ovog projekta želimo rešiti je problem otežane integracije (osećaj izolovanosti i odbačenosti itd.) IDPs i izbeglica, u društvenu zajednicu u kojoj su se našli ne svojom voljom.

Posredstvom podataka kancelarije UNHCR u Kraljevu zvanično ima oko 23 000 izbeglih i radeljenih lica (nezvanican podatak je oko 25 000) Ovaj broj sadrži 2600 izbeglih iz Bosne i Hrvatske (oko 650 su smesteni u kolektivnim centrima) i 19 860 raseljenih sa Kosova koji su poceli da dolaze sredinom juna 1999 godine, sto cinu oko 25% od ukupnog broja stanovnika i najveći procenat u Srbiji.

Od ukupnog broja raseljenih sa Kosova 19 860, 19 000 su smešteni u privatnim smeštajima (u iznajmljenim stanovima, kod rođjaka, itd) Preko 800 (350 dece) su smešteni u kolektivnim centrima na periferiji grada i okolnim selima. Od avgusta 2001 godine , od 12 kolektivnih centara samo korisnici iz dva kolektivna centra (Maricic and Morava) jos uvek dobijaju dnevne obroke. Uslovi za zivljenje u kolektivnim centrima su izuzetno teski zbog nedostataka toaleta, vode, grejanja, kreveta, madraca, jorgana, zimske odece, sredstava za licnu higijenu, lekova i pravilne ishrane. Sobe u spretrpane u kojima stariji i deca dele krevete i ljudi su izloženi oboljenjima zbog ekstremno siromasnih higijenskih uslova. U kolektivnom centru Vitanovac je smesteno oko 70 ljudi i nemaju vodu. Nemaju uslove za kupanje, pranje i kuvanje, nemaju kupatila.

I pored toga broj molbi za semštaj u kolektivne centre je u porastu, ukazujući na iscrpljenost finansijskih sredstava za smestaj i hranu.

Ucestale stresne situacije, povećanje strepnje i nesigurnosti, su faktori uticaja na gore pomenutu populaciju, pogotovo negativni na decu i adolescente.

Odrastanje u ovakvim socijalnim uslovima , kada su deca prepustena sama sebi, uzrokuje permanentno maloletnickoj delikvenciji, konzumiranju alkohola, prostituciji mladih, suicidalnom ponasanju i ostalim negativnim oblicima ponasnja .

Na zalost ni nova lokalna samouprava na sve ove pojave ne samo da ne reaguje, već svojim ponašanjem i javnim izjavama pojedinih gradskih čelnika jos više raspiruje mržnju od strane lokalnog stanovništva.

Iako je poznato da se deca za razliku od odraslih brzo integrisu u okruzenje, deca raseljenih lica sa Kosova, i izbeglica i dalje su u skolama neprihvacena od strane njihovih vrsnjaka, kao i od strane pojedinih nastavnika. Svakodnevna je pojava da deca i mladi ljudi (raseljena lica) na ulicama dozivljavaju razlicite neprijatnosti, uzrokovane ponasanjem njihovih vrsnjaka iz lokalnog stanovništva koji ih nazivaju pogrđnim imenima. Vrlo cesto dolazi i do fizickog obracuna. Postojala su i javna mesta u gradu u kojima se okupljaju mladi, a u kojima je zabranjen ulaz raseljenima licima sa Kosova. Raseljena lica u Kraljevu su totalno izopstena iz javnog zivota grada i nemaju sansu da približe svoje probleme ostalim gradjanima Kraljeva.

Opsti je utisak da ce ovo stanje u svesti lokalnog stanovništva i njihovom odnosu prema raseljenom i izbeglom stanovnistvu potrajati jos dugo, jer je veoma tesko izbrisati tragove dugogodisnje Miloseviceve politike, koja je jedan od glavnih uzroka ovakvom ponasanju lokalnog stanovništva.

Naravno, ovome prethodi nedovoljno poznavanje problematike IDPs od strane lokalnog stanovništva usled čega se javlja nedostatak solidarnosti i volje da se pruži pomoć ugroženim sugradjanima. Volonterski Centar, realizacijom projekta **PRIJATELJ U NEVOLJI**, doprinosi angažovanju ljudi iz lokalne sredine koji žele da pomognu najugroženijim sugradjanima, što će smanjiti njihov osećaj izolovanosti i olaksati socijalizaciju i integraciju IDPs i izbeglica u okruzenje u kojem sada zive.

U program **PRIJATELJ U NEVOLJI** bice uključeni volonteri regrutovani iz lokalnog stanovništva koji ce biti mentori, kao i deca uzrasta od 7-15 godina smeštena u kolektivnim centrima, kao korisnici programa. Planiran broj volontera (angazovanih iz lokalnog stanovništva) je 25. Planirani broj dece, korisnika ovog programa, (IDPs i izbeglica, smestenih u kolektivnim centrima), je 25. Volonteri koji budu uestvovali u programu bice jednom mesecno nagradjeni prigodnim poklonom. Nagradjivanje treba da deluje stimulatивно na osobe koje su se ukljucile u ovaj program.

Psiholoske radionice koje su planirane da se sprovede, prvenstveno su namenjene adolescentima (preadolescentni i adolescentni period od 10 do 15 godina).

Adolescencija je period koji donosi sa sobom čitav niz psiholoških problema. Ovaj period je ispunjen brojnim razvojnim promenama: promenama na planu inteligencije, interesovanja, na planu psiholoskih potreba, promena u odnosu prema roditeljima i vrsnjacima.

Ovaj period je prekretnica u razvoju i po svojim karakteristikama je razvojna zivotna kriza.

Osnovno obeležje svake zivotne krize je da je njeno razresavanje moguće resiti na dva nacina: pobeda ili poraz, razvoj ili zastoj, sansa ili rizik.

Ako se ove činjenice uzmu u obzir i dodaju im se situacioni stresovi koje proživljavaju deca koja su izbegla i raseljena i žive u krajnje lošim uslovima stanovanja, sanse da sami prebrode „buru adolescencije“ u pravom i pozitivnom smeru su male.

Psihološke radionice su okrenute ka pobedi, razvoju, šansi odnosno njima se pomaže mladim adolescentima da se nesmetano dalje razvijaju, i da izbegnu zalaženje u delikventne oblike ponašanja. Radionicama će biti obuhvaćeno 10 do 15 dece korisnika, koji su izbegli i raseljeni smešteni u kolektivnim, ali i u privatnim smeštajima.

Korisnici – adolescenti bi dolazili u R.C.G.A. Lingva jednom u toku sedmice i aktivno učestvovali u psihološkim radionicama koje su pre svega namenjene njima, odnosno učenju veština i prepoznavanju načina za lakše prevazilaženje kriza koje donosi sa sobom period adolescencije i usmeriti njihovu energiju na konstruktivan i koristan način. Voditelji radionica će biti psiholog i vaspitač. Psiholoske radionice ne podrazumevaju angazovanje volontera, samo dece, psihologa i vaspitaca. Nasa zamisao je da se one održavaju jednom nedeljno, međjutim, u zavisnosti od slobodnog vremena dece, postoji mogućnost da se više radionica sprovede u toku jednog dana. Grupa adolescenata koja bi prosla radionice, i koja su bila korisnici mogla bi kasnije da se uključe u volonterske aktivnosti R.C.G.A. Lingva i svoja iskustva koja su stekla kroz ucesce u projektu, prenesu drugoj deci u buducnosti.

4. Koji je opšti cilj projekta¹?

Program **PRIJATELJ U NEVOLJI** ima za cilj da omogući lakšu integraciju dece starosti od 7 do 15 godina, odnosno da im omogući: da poboljšaju svoj uspeh u školi, lakši kontakt sa okolinom, povećanje samopouzdanja, kao i da preventivno deluje na devijantne pojave kao što su alkoholizam, suicidnost, narkomanija, prostitucija itd.

Ceo program odvijaće se uz aktivan nadzor angazovanog psihologa iz Lingve.

- Program "Priatelji u nevolji" ima za cilj da omogući lakšu integraciju dece IDPs i izbeglica (smestenih u kolektivnim centrima). starosti od 7 do 15 godina u okruzenje,
- poboljšanje njihovog uspeha u školi, lakši kontakt sa okolinom kao i povećanje samopouzdanja,
- angažovanje u ovom programu, uz pomoc mentora, preventivno će delovati na devijantne pojave kao što su alkoholizam, narkomanija, suicidnost, prostitucija itd.
- uključivanjem angazovanih volontera (lokalno stanovništvo) u pomoći deci IDPs i ref. uticaće na smanjenje antagonizma lokalnog stanovništva prema IDPs i refugees;
- psiholoskim radionicama se pomaze mladim korisnicima adolescentnog uzrasta da se nesmetano dalje razvijaju, izbegnu zalazenje u delikventne oblike ponasanja i steknu vestine koje ce im omocuciti lakse prevazilazenje kriza u razvoju koje sa sobom donosi period adolescencije.

¹ Opšti cilj projekta odnosi se na vaznost rešavanja problema u odnosu na potrebe korisnika projekta

5. Koji su specifični ciljevi projekta²? Kakvu promenu želite da postignete ovim projektom? Kojim krajnjim rezultatom bi vaša organizacija bila zadovoljna?

Raznolikost volontera je važna zbog razvijanja svesti lokalnog stanovništva o volontiranju (volontirati može svako). Promocijom volunterizma kroz ovaj projekat omogućicemo da se energija ljudi usmerava na pravi način – poznato je da loše usmerena energija vuče u kriminal, narkomaniju itd.

Uključivanjem u ovaj program, razbijaju se kompleksi mladih ljudi (koji su nezaposleni, nisu završili visoku školu i očajni su jer žive sa ubeđenjem da su nekorisni članovi društva).

Iz volonterskog centra, volonteri odlaze ohrabreni i sa samopouzdanjem, jer shvataju da kroz druženje sa detetom i kroz učestvovanje u ovom programu pomažu i sebi.

- afirmacija uzajamne pomoći i uključivanje građana u probleme sa kojima se drugi suočavaju;
- olaksana integracija IDPs i izbeglica u okruženje
- smanjenje antagonizma lokalnog stanovništva prema raseljenim i izbeglim licima
- razvoj same organizacije s obzirom na uvođenje nove dimenzije, odnosno novih ljudi i novih ideja u organizaciju,
- afirmacija volunterizma i stimulisanje građana na aktivno učešće u građanskim inicijativama. Putem medijskog nastupa pozitivno će se uticati na motivaciju sredine u njenom uključivanju u volonterski rad.

6. Koja je ciljna grupa vašeg projekta? Budite što precizniji u opisu ciljne grupe, posebno u odnosu na položaj u zajednici, vrsta invalidnosti ako se radi o osobama sa invaliditetom, uzrast/starosna grupa, rod i sl.

Ciljna grupa projekta su 25 dece-korisnika uzrasta od 7 do 14 godina (IDPs i izbeglice, smestene u kolektivnim centrima), kao i 25 volontera, uključenih iz lokalnog stanovništva.

7. Koliko osoba planirate direktno da obuhvatite ovim projektom (direktni korisnici/e)? Koliko osoba realno očekujete da ima indirektnu korist od ovog projekta (indirektni korisnici/e)?

25 volontera iz lokalne zajednice. Raznolikost volontera je važna zbog razvijanja svesti lokalnog stanovništva o volontiranju (volontirati može svako). Promocijom volunterizma kroz ovaj projekat omogućicemo da se energija ljudi usmerava na pravi način – poznato je da loše usmerena energija vuče u kriminal, narkomaniju itd.

Uključivanjem u ovaj program, razbijaju se kompleksi mladih ljudi (koji su nezaposleni, nisu završili visoku školu i očajni su jer žive sa ubeđenjem da su nekorisni članovi društva).

Iz volonterskog centra, volonteri odlaze ohrabreni i sa samopouzdanjem, jer shvataju da kroz druženje sa detetom i kroz učestvovanje u ovom programu pomažu i sebi.

Ovaj program pored olaksane socijalizacije omogućava i integraciju dece korisnika, kao i njihovih roditelja u okruženje.

8. Koje teškoće bi se mogle pojaviti tokom realizacije projekta? Koji spoljašnji faktori mogu uticati na implementaciju projekta? Kako i na koji način ćete ih rešiti?

Ne očekujemo probleme prilikom realizacije projekta.

² Specifični ciljevi se odnose na važnost projekta za lokalnu zajednicu/društvo.

D. Realizacija projekta

1. Koje aktivnosti želite da sprovedete projektom? (Molimo vas da ih detaljno navedete u tabeli u prilogu broj 7. Opišite sve faze u realizaciji projekta i navede spisak konkretnih aktivnosti koje će dovesti do ostvarivanja svakog specifičnog cilja.)
 - Evidentiranje zainteresovane dece-korisnika (obavice se pre početka realizacije programa)
 - Priprema, štampanje i lepljenje po gradu plakata formata B2 (4/0) sa odgovarajućom porukom (sa ciljem animiranja volontera, kao i promocije programa)
 - Pravljenje TV spota koji će se emitovati na lokalnoj TV Kraljevo radi informisanja građana o projektu.
 - Intervjui sa decom- korisnicima i njihovim roditeljima (od strane psihologa R.C.G.A.LINGVE)
 - Intervjui sa prijavljenim volonterima (od strane psihologa LINGVE)
 - Spajanje volontera i dece-korisnika u programu (coordinator projekta i psiholog R.C.G.A. LINGVE)
 - Nedeljni sastanak sa volonterima radi nedeljne i mesečne evaluacije programa (uz redovno prisustvo psihologa Lingve).
 - Nabavka ulaznica za kulturna i sportska dešavanja u gradu, kupovina knjiga i CD-a koji će poslužiti kao nagrada volonterima za angažman u projektu, organizovanje zajedničkih izleta za decu i volontere.
 - Održavanje psiholoskih radionica jednom nedeljno u dogovoru sa korisnicima, a u zavisnosti od njihovih školskih.
 - Redovno održavanje kontakata sa roditeljima dece-korisnika, sa ciljem pracenja planiranih ciljeva
 - Obeležavanje svetskog dana volontera 5. decembra uz prisustvo volontera iz programa
 - Planiranje daljeg razvoja kao i daljeg finansiranja projekta.
2. Mesto realizacije projekta (objekat, zgrada, lokacija). Kraljevo, R.C.G.A. LINGVA, Olge Jovicic 24.
3. Koji su očekivani rezultati projekta³?
 - afirmacija volonterizma i stimulisanje građana za aktivno učešće u građanskim inicijativama.
 - afirmacija uzajamne pomoći i uključivanje građana u probleme sa kojima se drugi suočavaju; olaksana integracija IDPs i izbeglica u okruženje;
 - smanjenje antagonizma lokalnog stanovništva prema raseljenim i izbeglim licima;
 - razvoj same organizacije s obzirom na uvođenje nove dimenzije, odnosno novih ljudi i novih ideja u organizaciju;
 - Psihološke radionice su okrenute ka pobedi, razvoju, šansi odnosno njima se pomaže mladim adolescentima da se nesmetano dalje razvijaju, i da izbegnu zalaženje u delikventne oblike ponašanja.
4. Kako ste svoje korisnike/ce uključili u pripremnu fazu projekta?

U pripreмноj fazi u saradnji sa korisnicima, decom i volonterima biće izvršeno evidentiranje radi izrade baze podataka korisnika. Biće urađeni intervjui od strane psihologa sa potencijalnim volonterima i njihova selekcija. Selekcija volontera ce se vrsiti na osnovu intervju sa klinickim psihologom i psihologom, a kriterijumi ce biti:

 - Raznolikost po polu, obrazovanju i starosti što implicira raznovrsnost veština i znanja i primenu istih.
 - Sposobna i odgovorna odrasla osoba koja volonterskom radu može posvetiti svoje vreme i znanje.

³Rezultati su proizvodi ili servisi/usluge nastali kao rezultat projektnih aktivnosti. Postizanje rezultata vodi ka ostvarivanju cilja projekta.

Rezultati su postignuća koje će projekat ostvariti za korisnike (uzimajući u obzir pol, nacionalnost, etničku pripadnost) sa ciljem da im omoguće ostvarenje konkretne dobrobiti. Rezultati treba da su jasno definisani, ali i da su: specifični/konkretni, merljivi, dostižni, realni i vremenski ostvarljivi (SMART)

- Motivacija i pozitivan stav prema volonterskom radu.
- Posedovanje osobina ličnosti: otvorenost, senzibilnost, profesionalnost, spremnost da se radi bez materijalne nadoknade, tolerancija.

Glavni kriterijum selekcije zainteresovane dece ce biti materijalni položaj njihovih porodica i prvenstvo ce imati deca cije porodice imaju losiji socijalno ekonomski status i deca koja imaju probleme u ucenju. Procenu ce vrsiti psiholog i vaspitac na osnovu poseta porodicama dece i njihove procene ovih kriterijuma.

5. Opišite koju će ulogu imati korisnici/ce tokom realizacije projektnih aktivnosti?
Korisnici/deca će se redovno sastajati sa mentorima koji će im pružati pomoć u ucenju, odlaziti na organizovane izlete, pozorisne predstave, bioskop, sto će rezultirati poboljšanju njihovog uspeha u školi, samim tim boljom integracijom i socijalizacijom. Rezultat aktivnosti ce biti poboljšanje uspeha u skoli. Pracenjem uspeha u skoli na pocetku godine, tromesjecju i polugodistu, od strane mentora, koordinatora i vaspitaca, dobice se informacije o rezultatima. Kada su u pitanju psiholoske radionice, poslednja radionica u nizu je namenjena pribavljanju povratnih informacija od strane korisnika voditeljima radionice. Voditelji radionice ce pripremiti spisak radionica za svakog ucesnika ponaosob. Zadatak ucesnika ce biti da svaku radionicu ocene ocenom od 1 do 10, tako sto ce kriterijum ocenjivanja biti njihove licne procene dobiti od svake radionice. Ucesnici nece potpisivati svoje listove.
6. Na osnovu kojih kriterijuma ćete ocenjivati uspešnost projekta? Kako ćete znati da ste bili uspešni i ostvarili svoje ciljeve? Koje metode ćete koristiti za praćenje i procenu rezultata uspešnosti projekta?
Povećanje broja uključenih volontera, bice najbolji pokazatelj uspesnost ovog predloga projekta. Pracenjem uspeha u skoli, intervjuima sa decom- korisnicima kao i sa njihovim roditeljima (od strane angazovanog psihologa R.C.G.A.Lingva) bice mereni postavljeni ciljevi. Koordinator projekta ce u prvom mesecu relizacije projekta posedovati spisak zainteresovanih volontera i tokom svakog narednog meseca ce pratiti zainteresovanost volontera koji se regrutuju iz lokalnog stanovnistva. Poredjenjem broja zainteresovanih volontera, iz meseca u mesec, ce ujedno biti indikator smanjenog antagonizma lokalnog stanovnistva koji su se javili kao volonteri menori dece koja su izbegla i raseljena i smestena u kolektivnim centrima.
U poslednjem mesecu realizacije projekta ce biti pripremljene ankete namenjene volonterima i evaulacijom ce se steci uvid u njihovo misljenje o znacaju projekta.
7. Na koji način će ciljna grupa/korisnici biti uključena u evaluaciju (procenu uspešnosti) projekta?
Tokom meseca biće sprovedena anketa među volonterima i roditeljima dece- korisnika.
8. Koliko volontera/ki će biti uključeno u projekat i koja će biti njihova uloga? Molimo budite kratki.
Ovu informaciju detaljnije razradite u prilogu broj 8 u okviru tabele budžeta.
25 volontera koji ce biti mentori deci, pružati im pomoc u ucenju i podrsku u integraciji u lokalnu sredinu.
9. Koliko će članova/ica organizacije biti angažovano po ugovoru na projektu (stalno zaposlenih – ako ih organizacija ima, zatim povremeno angažovanih – po ugovoru o delu i sl.) na kojim pozicijama i koje su njihove profesionalne kvalifikacije?

Biljana Zorić – dipl.psiholog/ koordinatorica projekta, stalno zaposlena, Jelena Čekanović – vaspitač- asistent koordinatorke.